

سورة الصَّفِّ

خواندن در گروه

استماع و فردخوانی

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى
إِلَى الْإِسْلَامِ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ
لِيُطْفَعُوا نُورًا لِلَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكُفْرُونَ
﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
هَلْ أَدْلَكُم عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ
فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا
نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارًا لِلَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّينَ
مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
فَعَامَنْتَ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَائِفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

جهاد و تلاش می کنید ، خانه ها ، ایمان می آورید ، نجات می دهد ، گناهان

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تُنَجِّي	نجات می دهد	۵	يَغْفِرُ	می آمرزد، می پوشاند
۲	تُؤْمِنُونَ	ایمان می آورید	۶	ذُنُوبٍ	گناهان، جمع ذنب
۳	تُجَاهِدُونَ	جهاد و تلاش می کنید	۷	مَسَاكِينٍ	خانه ها جمع مسکین
۴	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	می دانستید	۸	عَدَنٍ	جاودان

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

- ۱- تِجَارَةً تُنَجِّجُكُمْ تِجَارَتِي كِه نجات می دهد شما را ۲- تُوْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ اِيْمَان می آورید به خدا و پیامبرش
- ۳- تُجَاهِدُوْنَ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ : جِهَاد و تلاش می کنید در راه خدا ۱
۴- بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ : با ثروت و جان هایتان
- ۵- خَيْرٌ لَّكُمْ : بهتر است برای شما
۶- اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ : اگر می دانستید
- ۷- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ می آمرزد برای شما گناهانتان را ۸- يُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ وَّارِد می کند شما را در بهشت ها
- ۹- مَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ خانه های خوب
۱۰- فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ : در بهشت های جاودان
- ۱۱- ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ : آن رستگاری بزرگ است

۱- گاهی بهتر است «ب» به صورت «با» معنا شود.

۲- ترجمه این فعل، هم به صورت «بدانید» صحیح است و هم به صورت «می دانستید».

انس باقرآن درخان

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۹ تا ۵۵۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره صف را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا :

۲- هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ : آیا راهنمایی کنم شما را . تجارتی که

۳- تُنَجِّيْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۱۰﴾ : نجات می دهد شما را از عذاب دردناک

۴- تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ :
..... ایمان می آورید به خدا و پیامبرش و جهاد و تلاش می کنید در راه خدا با ثروت و جان هایتان

۵- ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾ : این بهتر است برای شما اگر می دانستید.....

۶- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ هِيَ آمرزد برای شما گناهاشتان را و وارد می کند شما را در بهشت ها

۷- تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ : جاری است از زیر آن رودها

۸- وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ : خانه های خوب در بهشت های جاودان.....

۹- ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾ : آن رستگاری بزرگ است.....

ج- از صفحه ۵۵۲ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- از صفحه ۵۵۲ قرآن کریم کدام عبارات را برای پیام قرآنی مناسب می دانید. پیامی را که برای مؤمنان مژده و بشارت است انتخاب و ترجمه کنید.

یاری خدا و پیروزی نزدیک

متن :

ترجمه :

سورة الجمعة

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُوذِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزِقِينَ ﴿١١﴾

سورة المنافقون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾
 اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُسْنَدَةٌ لِيَحْسَبُونَ كُلَّ صَاحِقَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنْى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

خواندن در گروه

استماع و فردخوانی

نحوه خواندن نون ساکن و تنوین

نون ساکن در کلماتی مانند «مِنْهَج ، مُنْعِطِف ، انْحِلَال» به صورت معمولی و واضح خوانده می‌شود؛ ولی در کلماتی مانند «سَنَبِه ، پَنَكِه ، سَنَگ» در حرف بعدش خوانده می‌شود.

در کلمات قرآن نیز «نون ساکن» و «تنوین» نزدش حرف «أ ح خ ع غ هـ» به صورت معمولی و واضح تلفظ می‌شود؛ مانند :

أَنْعَمَتْ   لِمَنْ حَمِيدُهُ   كُفُّوا أَحَدًا   مُحَمَّدًا عَبْدُهُ   سَلَامٌ هِيَ

ولی نزد ۲۲ حرف دیگر، در حرف بعدش تلفظ می‌شود^۱. این نحوه تلفظ موجب قرائت زیبا و فصیح قرآن و نماز می‌شود؛ مانند :

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ   أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ   اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ خَيْرٌ لَكُمْ   مِنْ فَضْلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِو

به قرائت آیات درس از کتاب گویا گوش دهید و مشخص کنید که نون ساکن و تنوین، در چه کلماتی به صورت معمولی و در چه کلماتی، در حرف بعدش تلفظ می‌شود.

۱- قواعد مفصل نون ساکن و تنوین همراه با اصطلاحات اظهار، ادغام، اخفاء، قلب به میم، استثنائات و توضیحات کامل، در کتاب‌های علم قرائت و تجوید آمده است.

آموزش مفاهیم

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

خرید و فروش ، وقتی که ، رستگار می شوید ، ندا داده شد

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	إِذَا	وقتی که	۵	قُضِيَتْ	تمام شد
۲	نُودِيَ	ندا داده شد	۶	إِنْتَشَرُوا	پراکنده شوید
۳	بِيعَ	خرید و فروش	۷	ابْتَعُوا	بجوید ، طلب کنید
۴	ذِكْرُكُمْ	این ، آن	۸	تُفْلِحُونَ	رستگار می شوید ، موفق می شوید

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰
معنای این ترکیبها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

وقتی که ندا داده شد برای نماز

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا! ای کسانی که ایمان آوردید- إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ:

۲- مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ: در روز جمعه ۳- إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ: بسوی یاد خدا

۴- فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ پس وقتی که نماز تمام شد ۵- ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ: آن بهتر است برای شما

۶- فَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ: از رحمت خدا بجوید ۷- فَانْتَشَرُوا فِي الْأَرْضِ: پس در زمین پراکنده شوید

۸- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ: تا شما موفق شوید ۹- وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا: و خدا را بسیار یاد کنید

۱- در اینجا کلمه «مِنْ» به صورت «در» معنا می شود.

۲- گاهی با توجه به کلماتی که قبل از فعل مضارع می آید، معنای فعل کمی تغییر می کند، به این تغییر توجه داشته باشید، مانند:

لِ + تَعَلَّمُونَ: تا (برای اینکه) + می دانید ← تا بدانید

لَعَلَّكُمْ + تُفْلِحُونَ: تا (شاید، به این امید که) شما + موفق می شوید ← تا موفق شوید.

اس باقرآن درخان

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۳ تا ۵۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه دو آیه ۹ و ۱۰ سورة جمعه را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: ای کسانی که ایمان آوردید

۲- إِذَا نُوذِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ: وقتی که ندا داده شد برای نماز در روز جمعه

۳- فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ: پس بشتابید بسوی یاد خدا

۴- وَذَرُوا الْبَيْعَ: ورها کنید خرید و فروش را

۵- ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾: آن بهتر است برای شما اگر بدانید

۶- فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ: پس وقتی که نماز تمام شد پس در زمین پراکنده شوید

۷- وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا: واز رحمت خدا بجوید و خدا را بسیار یاد کنید

۸- لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿١٠﴾: تا شما موفق شوید

ج- از صفحه ۵۵۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- در صفحه ۵۵۵ قرآن کریم کدام عبارت عزتمندان واقعی را معرفی می‌کند. این عبارت را به عنوان

پیام قرآنی انتخاب کرده و همراه با معنا بنویسید.

عزتمندان واقعی

متن:

ترجمه:

پیام قرآنی

همه امت‌ها به‌ویژه یکتاپرستان عالم به پیروزی نهایی حق بر باطل ایمان و امید دارند. این وعده قطعی الهی در همه کتاب‌های آسمانی آمده است؛ اما در قرآن کریم از وضوح و روشنی بیشتری برخوردار است. برخی از این آیات چنین است.

موضوع	آیه
زمین میراث صالحان	<p>وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ</p> <p>قطعا در کتاب زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان صالح من به ارث می‌برند.</p> <p>انبیاء ۱۰۵</p>
پیروزی مستضعفان	<p>وَرُئِدْ أَنْ نُمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمُ أُمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ</p> <p>و چنین خواسته‌ایم که بر مستضعفان زمین منت نهم و آنان را پیشوایان و وارثان زمین قرار دهیم.</p> <p>قصص ۵</p>
وعده الهی	<p>وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ</p> <p>خداوند به مؤمنان نیک کردار شما وعده داده است که آنها را در زمین به حکومت می‌رساند.</p> <p>نور ۵۵</p>
پیروزی نهایی اسلام	<p>هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ</p> <p>او کسی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه دین (ها) چیره کند، هرچند که مشرکان دوست نداشته باشند.</p> <p>صف ۹</p>

خداوند وعده داده است که حکومت در زمین به دست مؤمنان و صالحان خواهد رسید و به جای ظلم و ستم همه جا را عدل و داد فرا خواهد گرفت. این وعده الهی به دست آخرین حجت حق یعنی امام زمان (عج) تحقق می یابد.

ایمان به ظهور حضرت مهدی (عج) از یک سو پیروزی نهایی حق بر باطل را نوید می دهد و از سوی دیگر پشتوانه اعتقادی و قلبی محکمی برای مؤمنان است تا در فراز و نشیب تاریخ بشریت، ایمان و یقین آنها به شک و تردید مبدل نشود و در اوج مظلومیت از پایداری و حرکت در صراط مستقیم باز نمانند.

